

BEHÇET ÇELİK • Diken Ucu

Can Yayınları, 2010 (4 baskı)

İletişim Yayınları 2874 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 501

ISBN-13: 978-975-05-2853-8

© 2020 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2020, İstanbul

EDİTÖR Emre Bayın

KAPAK Suat Aysu

KAPAK İLLÜSTRASYONU Seda Mit

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Celal Galip

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

BEHÇET ÇELİK

Diken Ucu

BEHÇET ÇELİK 1968'de Adana'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. İlk öyküsü 1987'de *Varlık*'ta yayımlandı. *Yazılı Günler* ve *Virgül* dergilerini hazırlayanlar arasında yer aldı. *İki Deli Derviş* (1992), *Yazalımız* (1996), *Herkes Kadar* (2002), *Düğün Birahanesi* (2004), *Gün Ortasında Arzu* (2007), *Diken Ucu* (2010), *Kaldığımız Yer* (2015) ve *Yolun Gölgesi* (2017) adlı öykü kitaplarının yanı sıra *Dünyanın Uğultusu* (2009), *Suluk Bir An* (2012) ve *Belleğin Girdapları* (2019) adlı romanları, *Sınıfın Yenisi* (2011) adlı gençlik romanı ve *Çantasızlar Kampı* (2016) adlı çocuk romanı ile *Ateşe Atılmış Bir Çiçek/Yazarlar, Kitaplar, Okuma Notları* (2012) isimli deneme kitabı yayımlandı. Doğup büyüdüğü Adana'yla ilgili yazılardan oluşan *Adana'ya Kar Yağmış* adlı kitabı derledi (2006). Barış Bıçakçı ve Ayhan Geçgin'le edebiyat üzerine yazışmalarından oluşan *Kurbaçalara İnaniyorum* 2016'da yayımlandı. Öykü, deneme ve çevirileri çeşitli gazete, dergi ve seçkilerde yayımlanan Çelik, 1989'da Akademi Kitabevi Öykü Başarı Ödülü'ne, *Gün Ortasında Arzu*'yla 2008'de Sait Faik Hikâye Armağanı'na, *Diken Ucu*'yla 2011'de Haldun Taner Öykü Ödülü'ne, *Kaldığımız Yer*'le 2015'te Türkân Saylan Sanat Ödülü'ne layık görüldü.

www.behcetcelik.com

Yeryüzü anlatıldı, dinledik
Karışık olduk bir süre. Gözlerimizi
Sallantılı bir denize bırakır gibi içimize bıraktık

- EDİP CANSEVER

İÇİNDEKİLER

<i>Dolabın kapağı</i>	11
<i>Tutmayan maya</i>	19
<i>Gecede tuhaf gölge</i>	25
<i>Kasti faul</i>	37
<i>Diken ucu</i>	43
<i>Kaldığımız yer</i>	53
<i>Sağdan say, iki... Soldan say, üç...</i>	65
<i>Sallana sallana</i>	69
<i>Dua</i>	77
<i>Ars longa vita brevis</i>	83
<i>Canberra gemisi</i>	91
<i>Kayıslar</i>	95
<i>Çok tanıdık, çok bildik</i>	101
<i>Kuantum hikâye</i>	109

“Huzurlu tablolarda huzursuz ayrıntılar”

Dolabın kapağı

Hiçbir şey olmamış gibi davranmayı başardım. Buna ne gerek vardı bilmiyorum. Hazırlıksızdım, sanırım ondan. İlk andaki şaşkınlığımı, “Bakarız,” deyip geçiştirirken göz hizamda tuttuğum gazeteyi hafifçe yukarı kaldırıp arkasına saklandım. Ne hal aldığımı bilmediğim yüzümü görmesini istemedim. Görse ne olurdu sanki? Telaşımı mı fark ederdi? Fark etse ne? Şart mıydı soğukkanlı görünmem? Bunları birkaç dakika sonra düşündüm, yaptığımın saçmalığını fark edince.

Bu da nereden çıktı şimdi diye sormayı sürdürdüm kendi kendime – ona soramazdım. Yanıtı basitti aslında. Bugüne kadar neden beklediğini sormalyım belki de. Yine de “Neden şimdi?” sorusu içimi kemirmeyi sürdürdü; saklanmayı sürdürdüğüm için yere düşen kırıntıları göremedi.

Cam küllükte söndürdüğü sigaranın gıcirtısını duydum o sıra, gözlerini bana diktiğini, vereceğim tepkiyi merak ettiğini bildiğim halde, gazeteyi hafifçe öne eğip manşetlerin, sürmanşetlerin ve arka kapak kızlarının üzerinden şöyle göz ucuyla bile bakmadım. Neden şimdi? Değişen ne? Bunların

yanıtı yoktu gazetede, gerisi önemsizdi. Aklıma gelen olası –olmayası– yanıtın hepsi doğru olabilirdi; hiçbir şey bilmiyordum neredeyse, ilgisizliğin bu kadarı.

Pencerenin önünden geçen karartının gölgesi –pervazdaki kuş havalanmış olmalıydı– kısa bir an salondaki sabah ışığını azalttı. Işık oyunlarından güç alıp gözlerimi kırıştıtarak çıktım saklandığım yerden. Yüzümü görünce oturduğu üçlü kanepeden kalkıp:

“İyi o zaman,” dedi.

Yanımdaki sehpadan kahve fincanını alırken bir kez daha göz göze geldik; önce hangimiz kaçırдық, anımsamıyorum. O fincanları çalkalarken –telvelerin donup kalmasını hiç sevmem– yatak odasına gidip üstümü değiştirdim. Pazar günleri dışarı çıkmayı hiç sevmem oysa. Buz halimin sürmeyeceğinin farkındaydım. Bir yerden çıkacaktı acısı. Boş bulunduğum anda yumruk yemişim gibi – boşluğuma.

Ayakkabılarımı giyerken mutfak çakmağının art arda çakıldığını işittim, peşinden sigarasından çektiği ilk nefesi. Portmantonun üzerindeki çanaktan anahtarlığı aldığımı antrenin duvarlarında yankılanan şingirtiden anlamış olmalıydı; yine de “Çıkıyorum,” diye seslendim. Başıyla sağ omzu göründü mutfak kapısında; sigarayı sol elinde tuttuğunu görür gibi oldum. Ne zaman döneceğimi sormadı; ben de bir şey söylemedim. Elimi omuz hizama kaldırıp indirdim. Epeydir böyle, ama bugün anlamı başka.

Apartmanın önünde güneş gözlüğümü takarken başımı kaldırıp pencereye bakmadım. Pencerede sadece tül perdenin uçtuğundan –bir de kuş dönmüş olabilirdi, tabii onun da mutfakta kendine yeni bir fincan kahve doldurduğundan emindim.

Dolmuştan indiğim durakta bekleyen kalabalıktan ürküp kıyıya seğirttim, bu pazar da herkes çarşıya inmişti anlaşılan. İskele tarafı tenhadır, kayalıklara doğru bir boy yürü-

rüm diye düşünmüştüm ya, birilerinin iskeleye koşturduğu nu fark edince hızlanıp tahta iskeleler çekilirken vapura atladım. Derin bir soluk aldım vapur kalkınca. Beş dakika bile bekleyemezdim kalkmasını. Üst kata çıktım, açıkta oturacak yer yoktu; sırtımı kenarlıklara yaslayıp ayakta dikildim. Vapurların pazar ve bayram yolcularının farklı olduğunu düşündüm – akraba ya da hasta ziyaretine giden çocuklu aileler çoktu; öğrenciler, yanındakilere yüksek sesle bir şeyler anlatan takım elbiseli çantalı adamlar yoktu. İşsiz güçsüzler de vapura binmek için bugünü beklemiş olabiliyorlardı. Bir de benim gibi ne yapacağını bilememiş olanlar. Amacı ortak bir topluluk oluşturmuş, pazar neşesizliğine çare arıyorduk – neşe değil.

Yol arkadaşlarımla halleri de hal değil. Hafta boyu çalışıp durmuş insanların bir günlük tatillerinde acıklı bir yan var; biraz da bu yüzden evden çıkmam pazarları. Mekân fark etmez, alışveriş merkezleri, kafeler, koyu renkli vitrin camları... Vapurdakiler daha beter sanki. En iyisi vapurun pazar yolcularına sırtımı, yüzümü denize dönmek – deniz, büyük avutucu!

Bulut gölgelerinin düştüğü kısımlarda denizin rengi daha koyu. Çift renkli bugün, gelmeden biten yazların denizi. Dalgalar ters esen iki rüzgâr arasında sıkışıp kalmışçasına itişiyorlar. Saatlerce, günlerce itişseler, geçen gemilerin hızından, esen yelden güç alsalar nafile; rahatça süzülecekleri bir alan açamayacaklar kendilerine. Bunu anladıkları için mi telaşlılar bu kadar? Ritmi, sıklığı artıyor itişmelerin. Denize bakmak her zaman iyi gelmiyor, sorular başlıyor itişmeye. Neden bugün? Ne değişti? Her şey aynı – değil mi? Başka sorulara kaçmalı. Vapurdan inince ne yapacağım? De ki yapacak bir şey buldum, akşam dönünce, yarın, sonrası? Giderek daha koyulaşiyor denizin rengi, daha şiddetli çırpınıyor dalgalar.

Dalgakırandan çıkan vapur hız aldıkça poyraz yüzüme daha sert çarpmaya başladı. Saçlarımın uçuşması, bağırama çarpan esinti iyi gelir sanmıştım, tam tersi oldu. Hiçbir zaman ne yapacağımı bilemeyeceğim, hep böyle çırpınacağım, bir o yana bir bu yana, hep aynı telaş... Şu anda da ileride duyacağım telaşların telaşıyla çırpınıyorum kımıldamaksızın. Bu sabahtan önce biliyor muydum ne yapacağımı? Telaşsız mıydım? Çalkalanıp çırpınıp durdum sanyordum – durduk. Olması bu kadar mümkün, bu kadar beklenen, kimi gün hayalini kurup planlarını yaptığım şeyin beni böyle etkilemesi ne kadar anlamsız.

Kimsesiz kalmışım gibi. O çok sevdiğim yalnızlığım, tek başınalığım –her neyse işte– içimi ürpertiyor. Karnımdan göğüs boşluğuma, oradan genzime bir şey sızıyor. İçimin buzu eriyor diyeceğim, değil, erimeden yayılıyor, yayıldıkça taşlaşıyor. Taşın eriyik haliymiş anlaşılan, giderek kuntlaşıyor. Yalnızlıkla baş edilir, nedir işte, zaman geçer insan değişir, ama bu başka, zamanın geçeceğinden emin değilim. Yok, yalnızlık değil bu. Evden çıkarken aklımin ucunu kemiren şey kendine yer yapıp yerleşiyor. Bu kuntluk onun işi. Koyu gölgesi düşüyor her şeye –denize bile–, zamanı durdurandan da o; bu ıssızlık onun gölgesi.

Daha önce çok bağıriştük, birbirimize çemkirip günlerce konuşmadığımız oldu, böyle olmadım. Kendimi dışarı atmam, vapurla karşıya geçmem nafile, olduğum yere çakıldım kaldım, kımıldayamıyorum – bu artık sonuncu diye mi? Ne kadar da sakindi öyle. “Şu dolabın kırık kapağını yaptıralım artık,” der gibi... Günler öncesinden planlanmış, neyi nasıl diyeceğini inceden inceye ölçüp biçmiş olabilir. Belki de bu yüzden her zamanki gibi benden erken kalkıp tek başına kahvaltı yapmadı, beni bekledi. Bazı şeyler planlanmıyor, sesindeki donuk tını aynen duruyordu – cıvıdayarak söylenecek şey miydi söylediği? Yine de uygun